

Załącznik Nr 13
do protokołu Nr XL/18
z dnia 25 maja 2018 r.

GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ
ul. Rynek Staromiejski 5
73-110 Stargard
tel. 91/578 70 70, 91/577 58 11

Stargard dnia, 2018-04-26

P. E. Miszkala
26.04.18
[Signature]

OS. 0004.195.2018

Pan

Edward Kosmal

Przewodniczący Rady Gminy

Zgodnie z art. 16a ust. 4 ustawy o pomocy społecznej przekazuję Ocenę zasobów pomocy społecznej za rok 2017 dla gminy Stargard.

KIEROWNIK
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
[Signature]
mgr Anna Ładziak

Wnioski końcowe do informacji nt. „Oceny Zasobów Pomocy Społecznej za rok 2017” złożonej zgodnie z art. 16 a ust. 4. ustawy o pomocy społecznej Przewodniczącemu Rady Gminy

Sporządzanie oceny jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym. Część danych zasilana jest automatycznie z innych systemów informatycznych (CAS, GUS, POMOST, MEN). Pozostałe informacje zostały uzupełnione przez pracowników ośrodka pomocy społecznej, referatów urzędu gminy, ośrodka administracyjnego szkół, posiadających niezbędne dane umożliwiające wypełnienie tabel.

Przedstawione w ocenie zasobów pomocy społecznej dane ukazują sytuację społeczno-demograficzną oraz wyzwania stawiane przed realizatorami działań z zakresu pomocy społecznej. Podstawowym zadaniem pomocy społecznej jest wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb życiowych oraz umożliwienie im przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, a także doprowadzenie ich do życiowej samodzielności i integracji ze środowiskiem. Powodzenie działań pomocy społecznej jest w dużej mierze współzależne od wyników podejmowanych działań w innych obszarach polityki społecznej. Przy planowaniu budżetu na zadania z zakresu pomocy społecznej na następny rok, należy wziąć pod uwagę poniższe kwestie.

W 2017 r. z różnych form pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stargardzie skorzystało 1154 osób, co stanowi 8,86 % ogółu ludności gminy. Wśród przyczyn ubiegania się o pomoc dominowały: ubóstwo (299 rodzin), długotrwała lub ciężka choroba (188 rodzin), bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych (180 rodzin), niepełnosprawność (166 rodzin) i bezrobocie (165 rodzin). Z analizy wynika, że maleje liczba osób korzystających ze świadczeń z tytułu bezrobocia (w 2015 – 252 rodziny, w 2016 – 213 a w 2017 – 165 rodzin). W przygotowanym zestawieniu wymienione są wszystkie powody korzystania ze świadczeń, więc jedna osoba ujęta może być kilkakrotnie (korzysta z wielu powodów).

W 2017 roku 428 rodzin skorzystało z zasiłku rodzinnego, 117 z funduszu alimentacyjnego, a 935 rodzin ze świadczenia wychowawczego (500+). Z zasiłków pielęgnacyjnych, skorzystały 344 osoby, ze specjalnego zasiłku opiekuńczego 33 rodziny, z zasiłku dla opiekuna 49 rodzin, a ze świadczenia pielęgnacyjnego 53 rodziny. W roku 2017, tutejszy Ośrodek wydał 3 decyzje przyznające jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia się żywego dziecka, o którym mowa w art. 10 ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem" ogólnie na kwotę 12.000 zł, zaś 32 osoby skorzystały ze świadczenia rodzicielskiego, a kwota jego wypłaty wyniosła 458903,50 zł.

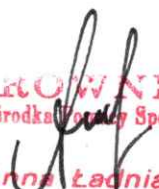
Przy planowaniu budżetu na zadania z zakresu pomocy społecznej na następny rok, należy wziąć pod uwagę poniższe kwestie:

1. Z analizy danych wynika, że z roku na rok pogarsza się struktura wiekowa i następuje wzrost wielkości populacji ludności w wieku poprodukcyjnym. Takie prognozy ukierunkowują cele strategiczne w pomocy społecznej na szeroko rozumianą pomoc osobom w podeszłym wieku, a przede wszystkim zabezpieczenie środków finansowych na utrzymanie osób starszych w domach pomocy społecznej oraz zabezpieczenie usług opiekuńczych (w 2015 roku w DPS przebywało 16 osób, w 2016 – 13, w 2017 – 13). Z usług opiekuńczych korzysta obecnie 9 osób. Świadczenie usług opiekuńczych jest jedynie doraźnym rozwiązaniem dla osób wymagających pielęgnacji czy doraźnej pomocy, a nie całodobowej opieki. Ilość przyznanych godzin jest niewystarczająca w stosunku do potrzeb klientów. Tym samym, Gmina nie mogąc zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, musi kierować osoby do domów pomocy społecznej.
2. Na wysokim poziomie utrzymuje się liczba osób korzystających z pomocy w formie zasiłku stałego, dlatego wskazane jest zabezpieczenie środków finansowych na realizację tego zadania pomocy społecznej (w 2015 – 72 osób, w 2016- 68 osoby, w 2017 - 69).
3. Potrzeba zapewnienia opieki dzieciom i młodzieży pozbawionym opieki rodzicielskiej uzasadnia konieczność zatrudniania asystentów rodziny. Wzrasta liczba rodzin niewydolnych

wychowawczo, w których małoletni są pozostawieni w środowiskach patologicznych, gdzie narażone jest ich życie i zdrowie, a także prawidłowe funkcjonowanie w dorosłym życiu. Niepokojący jest fakt, że problem bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczej dotyczy w znacznej części młodych, niezaradnych życiowo matek, wywodzących się z rodzin dysfunkcyjnych, które nie mając dobrych wzorców z własnych rodzin, wchodzą w kolejne, nietrwałe związki. Takie rodziny muszą zostać objęte wsparciem asystentów rodziny, bowiem pozostawienie rodzin bez pomocy może skutkować odbieraniem dzieci z rodzin biologicznych i umieszczaniem w pieczy zastępczej. Realizując zadania określone w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w 2017 roku w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej było zatrudnionych 2 asystentów rodziny. Asystenci rodziny objęli działaniem 29 rodzin, w których było 76 dzieci.

4. Od 1 stycznia 2017 roku, z dniem wejścia w życie ustawy z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz.U. z 2016 roku poz.1860), poszerzył się obszar działań asystenta rodziny poprzez przypisanie mu funkcji koordynatora kompleksowego wsparcia (poradnictwa) dla kobiet w ciąży i ich rodzin. Działania te prowadzone są ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej, kobiet w sytuacji niepowodzeń położniczych oraz wsparcia rodzin dzieci, u których zdiagnozowano „ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą ich życiu, która powstała w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu”. Ponadto do działań asystenta należy współpraca z innymi służbami z różnych systemów, w tym z podmiotami udzielającymi świadczeń zdrowotnych, pracującymi na rzecz kobiety w ciąży i jej rodziny. W 2017 roku jedna rodzina skorzystała z usług asystenta rodziny w ramach w/w ustawy.
5. W 2015 koszt utrzymania dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych wynosił 166 515 złotych, w 2016 – 134 122 złotych w 2017 -98 470 złote , w rodzinach zastępczych: w 2015 –83 707 złotych, w 2016 – 74 247 złotych, w 2017 -24 135 złotych. W 2017 roku Gmina Stargard poniosła wydatki na opiekę i wychowanie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej na łączną kwotę 122 605 zł.
6. Jednym z obowiązków gminy jest rozwijanie gminnego zasobu mieszkaniowego. Na terenie gminy Stargard brak jest lokali socjalnych, z informacji wynika, że 3 rodziny oczekują na takie mieszkanie.
7. Gmina ma obowiązek udzielić schronienia i zapewnić posiłek osobom tego pozbawionym. Na terenie gminy nie ma schronisk dla bezdomnych, kierowani są oni do innych schronisk na terenie województwa zachodniopomorskiego. W 2017 roku w schroniskach przebywało 6 osób (w 2015- 7 osób, w 2016 – 6 osób). Z innych świadczeń z pomocy społecznej z tytułu bezdomności w 2015 roku skorzystało 22 osoby, w 2016 roku – 17 osób a w 2017 roku – 14 osób.

Oceniając wystarczalność zasobów pomocy społecznej w gminie Stargard pod kątem istniejących potrzeb i problemów społecznych należy stwierdzić, że pozostają one na poziomie dobrym. Jednakże wymiar występujących problemów społecznych ukazuje konieczność stopniowego zwiększania środków na realizację nałożonych ustawowo zadań w obszarze pomocy społecznej oraz wspierania rodziny i pieczy zastępczej, a także dalszy rozwój działań ukierunkowanych na przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym, które mogą wystąpić w przyszłości. Nakładanie dodatkowych zadań i obowiązków na gminę oraz podejmowanie nowych inicjatyw w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, które są niezbędne, aby instytucja pomocy społecznej była skuteczna, efektywna i nowoczesna, wymagać będzie dodatkowych nakładów finansowych nie tylko na realizację zadań ustawowych, ale również na zatrudnienie dodatkowej kadry w celu prawidłowego funkcjonowania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz poprawę warunków lokalowych ośrodka.

KIEROWNIK
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

mgr Anna Ładnicka

Ocena zasobów pomocy społecznej

Autorzy:

Anna Ładniak

Aleksandra Głowacka

Magdalena Kolarczyk-Stobińska

SPIS TREŚCI

STRONA

1	Wprowadzenie	3
2	Dane o sytuacji demograficznej i społecznej	3
3	Dane o korzystających z pomocy i wsparcia	4
3.1	GMINA - ZADANIA OPS ORAZ MOPS, MOPR	8
4	Inne rodzaje pomocy i świadczeń	10
5	Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia	12
6	Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	17
6.1	Zatrudnienie pomocnicze w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej	18
6.2	Zespoły pracy socjalnej i integracji społecznej w jednostce pomocy społecznej	18
7	Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego	18
8	Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	21
9	Współpraca z organizacjami pozarządowymi - zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia	21
10	Wskaźniki oceny zasobów pomocy społecznej	22
10.1	KADRA PRACOWNIKÓW SOCJALNYCH	22
10.2	KOSZTY	25
10.3	OSOBY I RODZINY KORZYSTAJĄCE Z POMOCY I WSPARCIA	25
10.4	POWODY PRYZNANIA POMOCY	26
10.5	POMOC W FORMIE ŚWIADCZEŃ	27
10.6	POMOC W FORMIE USŁUG	28
10.7	POMOC INSTYTUCJONALNA	29
10.8	ODMOWY POMOCY I WSPARCIA (tylko w zakresie zagadnień związanych z pomocą społeczną)	29
10.9	BUDŻET POLITYKI SPOŁECZNEJ	30
11	Wnioski końcowe	33

1. Wprowadzenie

Zgodnie z art. 16a ustawy o pomocy społecznej gmina została zobowiązana do przygotowywania corocznej oceny zasobów pomocy społecznej. Zawarte w niej informacje dotyczą osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej oraz obejmują swym zasięgiem szerokie spektrum infrastruktury polityki społecznej w gminie. Sporządzona ocena wraz z rekomendacjami stanowi podstawę do planowania budżetu na przyszły rok. Zaprezentowane dane ukazują lokalną sytuację społeczno- demograficzną gminy Stargard oraz niezbędne do realizacji kwestie społeczne.

Ocena Zasobów Pomocy Społecznej obrazuje obecny stan potrzeb i problemów społecznych, z jakimi spotykamy się na terenie gminy Stargard. Wymiar istniejących zasobów społecznych ukazuje konieczność znacznych nakładów i środków na realizację nałożonych ustawowo zadań w obszarze pomocy społecznej oraz dalszy rozwój działań, ukierunkowanych na przeciwdziałanie występującym problemom społecznym. Analiza danych w obszarze pomocy społecznej ukazuje nakładanie się na siebie różnych problemów społecznych w rodzinach korzystających ze wsparcia GOPS.

Niniejsze opracowanie zostało sporządzone w oparciu o dane udostępnione przez GUS i PUP, materiały będące w posiadaniu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stargardzie, sprawozdania merytoryczne i finansowe GOPS, bazy danych systemu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego oraz informacje uzyskane od pracowników Urzędu Gminy i Ośrodka Administracyjnego Szkół.

Prognozę na rok 2018 sporządzono w oparciu o potrzeby z zakresu pomocy społecznej na terenie gminy Stargard.

Role gminy w zakresie realizacji zadań pomocy społecznej jest zaspokajanie w środowisku lokalnym indywidualnych potrzeb wspólnoty mieszkańców. Wspólnota za pośrednictwem wyspecjalizowanych służb podejmuje działania zmierzające do niwelowania różnic w procesie zaspokajania podstawowych potrzeb wówczas, gdy są one wywołane czynnikami niezależnymi od jednostki czy rodziny. Na szczeblu gminy pomoc społeczna kierowana jest wprost do osób najbardziej potrzebujących. Skupia się na doraźnym rozwiązywaniu konkretnych problemów. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stargardzie realizując powierzone zadania wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb życiowych oraz umożliwianie im przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których sami nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Istotne znaczenie mają tu także kwestie związane z polityką rynku pracy, ochroną zdrowia oraz polityką mieszkaniową i oświatą. Ośrodek podejmuje działania zmierzające do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Przydzielany rodzaj, forma i rozmiar świadczenia są odpowiednie do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy, a potrzeby osób i rodzin korzystających z pomocy są uwzględniane na miarę celów i możliwości Ośrodka.

2. Dane o sytuacji demograficznej i społecznej

Gmina Stargard położona jest w południowo-zachodniej części województwa zachodniopomorskiego w bezpośrednim sąsiedztwie miasta Stargard. Siedzibą gminy jest miasto Stargard, które nie wchodzi w skład gminy, jest osobną gminą miejską. Gmina składa się z dwóch części, oddzielonych od siebie obszarem miasta Stargardu, gminy Kobylanka i gminy Warnice. Jest największą gminą pod względem powierzchni w powiecie stargardzkim, zajmuje obszar ponad 31 tys. ha, co stanowi 21,0% powierzchni powiatu. W jej granicach znajduje się 30 sołectw.

Gminę zamieszkuje około 13 000 mieszkańców, co stanowi 9,4% ludności powiatu.

DANE O SYTUACJI DEMOGRAFICZNEJ I SPOŁECZNEJ (stan na 31.XII)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	PROGNOZA*	
		Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
MIESZKAŃCY (w osobach)						
Ogółem	1	12 841	12 950	13 025	13 025	13 025
KOBIETY						
Ogółem	2	6 344	6 387	6 421	6 421	6 421
Wiek 0-17	3	1 317	1 314	1 317	1 317	1 317
Wiek 18-59	4	3 853	3 849	3 856	3 856	3 856
Wiek 60 lat i więcej	5	1 174	1 224	1 248	1 248	1 248
MĘŻCZYŹNI						
Ogółem	6	6 497	6 563	6 604	6 604	6 604
Wiek 0-17	7	1 338	1 347	1 366	1 366	1 366
Wiek 18-64	8	4 650	4 656	4 661	4 661	4 661
Wiek 65 lat i więcej	9	509	560	577	577	577
RYNEK PRACY						
Bezrobotni ogółem	10	571	458	358	358	358
Bezrobotni długotrwale ogółem	11	318	239	193	193	193
Bezrobotni ogółem z prawem do zasiłku	12	0	0	0	0	0
INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA						
Liczba mieszkań komunalnych w zasobie gminy	13	14	13	12	12	12
Liczba wniosków złożonych na mieszkanie komunalne z zasobów gminy	14	160	175	182	182	182
w tym z wiersza 13: Liczba mieszkań socjalnych (lokali)	15	0	0	0	0	0
Liczba oczekujących na mieszkanie socjalne	16	7	3	3	3	3
Liczba wyroków eksmisyjnych bez wskazania lokalu socjalnego	17	0	0	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	PROGNOZA*	
		Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Liczba żłobków (żłobki, kluby dziecięce, oddziały żłobkowe w przedszkolach)	18	0	0	0	0	0
Liczba opiekunów dziennych do dzieci	19	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w żłobkach (żłobki, kluby dziecięce, oddziały żłobkowe w przedszkolach)	20	0	0	0	0	0
Liczba dzieci, którym nie przyznano miejsc w żłobku (żłobek, klub dziecięcy, oddziały żłobkowe w przedszkolach)	21	0	0	0	0	0
Powody nie przyznania miejsca w żłobku						
Liczba przedszkoli (przedszkola wraz z oddziałami przedszkolnymi przy szkołach)	22	17	17	16	17	16
Liczba miejsc w przedszkolach (przedszkola wraz z oddziałami przedszkolnymi przy szkołach)	23	327	425	351	351	351
Liczba dzieci, którym nie przyznano miejsc w przedszkolu wg złożonych wniosków	24	0	0	0	0	0
Powody nie przyznania miejsca w przedszkolu						
Liczba świetlic i klubów dla dzieci i młodzieży - ogółem	25	35	34	32	32	32
Z tego: (wiersze "Przyszkolne" i "Pozaszkolne")						
Przyszkolne	26	6	5	5	5	5
Pozaszkolne	27	29	29	27	27	27
Liczba klubów i innych miejsc spotkań dla seniorów	28	0	0	0	0	0
Liczba hospicjów	29	0	0	0	0	0
Liczba ośrodków dla cudzoziemców	30	X	X	X	X	X

* Wielkość prognozy nie dotyczy wartości przyrostu lub spadku. W przypadku braku możliwości oszacowania wielkości liczbowych dla prognozy należy wpisać liczby odpowiadające danym z kolumny "Rok oceny".

3. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia

Analizując dane z wykonanych zadań przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wynika, że pomocą objęto 397 rodzin (1034 osoby), z czego ubóstwo, długotrwała lub ciężka choroba, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i bezrobocie to główne czynniki, z powodu których przyznawana jest pomoc w Gminie Stargard. Maleje liczba klientów pomocy społecznej korzystających ze świadczeń z powodu bezrobocia: w 2015 roku - 252 rodzin (53%), w 2016 - 213 rodzin (48%), w 2017 - 165 rodzin (42%). Ponad 50 % osób korzystających z pomocy, to osoby korzystające długotrwanie.

DANE O KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY I WSPARCIA (w całym okresie sprawozdawczym)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2015	Rok 2016		
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM UDZIELONO POMOCY I WSPARCIA					
Liczba osób	1	1 374	1 374	1 154	1 154
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRZYZNANO ŚWIADCZENIE					
Liczba osób	2	757	699	611	611
W tym: osoby długotrwanie korzystające	3	476	408	359	359
Wiek 0-17	4	292	295	240	240
Wiek produkcyjny *	5	405	345	279	279
Wiek poprodukcyjny **	6	60	59	92	92
Liczba rodzin	7	481	445	397	397
Liczba osób w rodzinach	8	1 360	1 219	1 040	1 040

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie	
	Rok 2015	Rok 2016			
w tym: KOBIETY (z wierszy 2-6)					
Ogółem	9	470	411	371	371
W tym: osoby długotrwałe korzystające	10	285	233	220	220
Wiek 0-17	11	140	131	115	115
Wiek 18-59	12	280	228	183	183
Wiek 60 lat i więcej	13	50	52	73	73
w tym: MĘŻCZYŹNI (z wierszy 2-6)					
Ogółem	14	287	288	240	240
W tym: osoby długotrwałe korzystające	15	191	175	139	139
Wiek 0-17	16	152	164	125	125
Wiek 18-64	17	125	117	96	96
Wiek 65 lat i więcej	18	10	7	19	19
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRYZNANO ŚWIADCZENIE PIENIĘŻNE					
Liczba osób ogółem	19	458	392	356	356
Liczba rodzin	20	435	375	336	336
Liczba osób w rodzinach	21	1 180	934	811	811
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRYZNANO ŚWIADCZENIE NIEPIENIĘŻNE					
Liczba osób ogółem	22	310	307	259	259
Liczba rodzin	23	186	186	156	156
Liczba osób w rodzinach	24	754	752	602	602
OSOBY I RODZINY, Z KTÓRYMI PRZEPROWADZONO WYWIAD ŚRODOWSKOWY					
Liczba osób ogółem	25	517	457	433	433
Liczba rodzin	26	481	445	397	397
Liczba osób w rodzinach	27	1 360	1 219	1 040	1 040
POWODY UDZIELENIA POMOCY I WSPARCIA					
UBÓSTWO					
Liczba rodzin	28	376	356	299	299
Liczba osób w rodzinach	29	1 071	980	788	788
BEZROBOCIE					
Liczba rodzin	30	252	213	165	165
Liczba osób w rodzinach	31	775	657	495	495
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ					
Liczba rodzin	32	176	173	166	166
Liczba osób w rodzinach	33	401	349	341	341
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA					
Liczba rodzin	34	174	176	188	188
Liczba osób w rodzinach	35	392	362	374	374
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH					
Liczba rodzin	36	264	228	180	180
Liczba osób w rodzinach	37	915	794	616	616
ALKOHOLIZM					

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2015	Rok 2016		
Liczba rodzin	38	9	7	7	7
Liczba osób w rodzinach	39	12	12	8	8
NARKOMANIA					
Liczba rodzin	40	0	0	0	0
Liczba osób w rodzinach	41	0	0	0	0
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA					
Liczba rodzin	42	59	49	61	61
W TYM: WIELODZIELNOŚĆ					
Liczba rodzin	43	28	24	25	25
BEZDOMNOŚĆ					
Liczba rodzin	44	22	17	14	14
Liczba osób w rodzinach	45	30	18	15	15
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO					
Liczba rodzin	46	4	4	3	3
Liczba osób w rodzinach	47	7	6	3	3
ZDARZENIA LOSOWE					
Liczba rodzin	48	1	1	1	0
Liczba osób w rodzinach	49	3	4	4	0
KLĘSKI ŻYWIŁOWE I EKOLOGICZNE					
Liczba osób	50	0	0	2	0
SIEROCTWO					
Liczba rodzin	51	1	0	0	0
Liczba osób w rodzinach	52	5	0	0	0
PRZEMOC W RODZINIE					
Liczba rodzin	53	4	3	2	2
Liczba osób w rodzinach	54	15	10	6	6
OCHRONA OFIAR HANDLU LUDŹMI					
Liczba rodzin	55	0	0	0	0
USŁUGI POMOCY SPOŁECZNEJ					
USŁUGI OPIEKUŃCZE OGÓLEM					
Liczba osób	56	7	9	14	12
Liczba świadczeń	57	1 414	1 795	2 529	3 793
Kwota świadczeń w złotych	58	55 834	19 120	31 154	46 730
W TYM: SPECJALISTYCZNE (wiersze 59 - 61)					
Liczba osób	59	0	0	0	0
Liczba świadczeń	60	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	61	0	0	0	0
SPECJALISTYCZNE USŁUGI DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI					
Liczba osób	62	0	0	0	0
Liczba świadczeń	63	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	64	0	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie	
	Rok 2015	Rok 2016			
PORADNICTWO SPECJALISTYCZNE					
Liczba rodzin	65	49	30	46	46
Liczba osób w rodzinach	66	138	81	120	120
PRACA SOCJALNA					
Liczba rodzin	67	478	433	412	412
Liczba osób w rodzinach	68	1 248	1 047	977	977
INTERWENCJA KRYZYSOWA					
Liczba rodzin	69	0	0	0	0
Liczba osób w rodzinach	70	0	0	0	0
KONTRAKT SOCJALNY					
Liczba zawartych kontraktów socjalnych - ogółem	71	1	0	3	3
Liczba osób objętych kontraktem socjalnym - ogółem	72	1	0	3	3
(z wiersza 71) Liczba zawartych kontraktów socjalnych część A	73	X	X	3	3
Liczba osób objętych kontraktem socjalnym część A	74	X	X	3	3
(z wiersza 71) Liczba zawartych kontraktów socjalnych część B	75	X	X	0	0
Liczba osób objętych kontraktem socjalnym część B	76	X	X	0	0
(z wiersza 72) Liczba osób objętych kontraktem socjalnym w Klubie Integracji Społecznej - ogółem	77	0	0	0	0
PROJEKT SOCJALNY					
Liczba realizowanych projektów socjalnych	78	X	X	1	1
Liczba osób objętych projektami socjalnymi	79	X	X	15	15

* wiek produkcyjny: kobiety w wieku 18-59 lat, mężczyźni 18-64 lat

** wiek poprodukcyjny: kobiety w wieku 60 i więcej, mężczyźni 65 i więcej

3.1. GMINA - ZADANIA OPS ORAZ MOPS, MOPR

GMINA - ZADANIA OPS ORAZ MOPS, MOPR (w całym okresie sprawozdawczym)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie	
	Rok 2015	Rok 2016			
ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ					
ZASIŁEK STAŁY					
Liczba osób	1	72	68	69	60
Liczba świadczeń	2	716	662	634	678
Kwota świadczeń w złotych	3	307 407	317 159	294 190	330 000
W tym: (wiersze 4-6)					
Zasiłek stały dla osób samotnie gospodarujących					
Liczba osób	4	50	49	46	42
Liczba świadczeń	5	491	472	461	476
Kwota świadczeń w złotych	6	233 342	253 817	239 680	252 280
W tym: (wiersze 7-9)					
Zasiłek stały dla osoby w rodzinie					
Liczba osób	7	22	19	23	18
Liczba świadczeń	8	225	190	173	202
Kwota świadczeń w złotych	9	74 065	63 342	54 510	77 720
ZASIŁEK OKRESOWY					
Liczba osób	10	211	167	137	150
Liczba świadczeń	11	953	726	533	600
Kwota świadczeń w złotych	12	273 783	222 174	169 496	200 000
W tym: (wiersze 13-24)					
Zasiłek okresowy z tytułu bezrobocia					
Liczba osób	13	138	111	77	84
Liczba świadczeń	14	611	453	309	327
Kwota świadczeń w złotych	15	179 072	143 260	98 002	115 640
Zasiłek okresowy z tytułu długotrwałej choroby					
Liczba osób	16	17	21	31	34
Liczba świadczeń	17	62	67	90	132
Kwota świadczeń w złotych	18	17 132	18 386	24 522	28 940
Zasiłek okresowy z tytułu niepełnosprawności					
Liczba osób	19	21	24	15	15
Liczba świadczeń	20	82	65	47	58
Kwota świadczeń w złotych	21	17 706	13 505	11 434	13 500
Zasiłek okresowy z tytułu możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego					
Liczba osób	22	0	0	0	0
Liczba świadczeń	23	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	24	0	0	0	0
Zasiłek okresowy kontynuowany niezależnie od dochodu na podstawie art. 38 ust. 4a i 4b					
Liczba osób	25	0	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2015	Rok 2016		
Liczba świadczeń	26	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	27	0	0	0	0
ZASIŁEK CELOWY OGÓLEM					
Liczba osób	28	403	355	320	320
Kwota świadczeń w złotych	29	432 696	391 316	380 090	410 000
W tym: ZASIŁEK CELOWY PRZYZNANY W RAMACH PROGRAMU WIELOLETNIEGO "POMOC PAŃSTWA W ZAKRESIE DOŻYWIANIA"					
Liczba osób	30	337	304	276	276
Liczba świadczeń	31	1 698	1 529	1 463	1 463
Kwota świadczeń w złotych	32	345 954	305 781	318 570	31 000
ZASIŁKI CELOWE PRZYZNANE NIEZALEŻNIE OD DOCHODU na podstawie art. 39a ust. 1 i 2					
Liczba osób	33	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	34	0	0	0	0
ŚWIADCZENIA NIEPIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ					
POSILEK OGÓLEM					
Liczba osób	35	302	297	243	243
Liczba świadczeń	36	39 496	36 044	31 200	31 200
Kwota świadczeń w złotych	37	111 390	155 634	137 967	151 000
W TYM: DLA DZIECI					
Liczba osób	38	289	290	239	239
Liczba świadczeń	39	38 219	35 163	30 718	30 718
Kwota świadczeń w złotych	40	98 893	142 321	128 941	145 984
W tym: (z wierszy 35-37) POSILEK - świadczenie przyznane w ramach programu wieloletniego "Pomoc Państwa w zakresie dożywiania"					
Liczba osób	41	288	279	224	224
Liczba świadczeń	42	36 798	33 405	28 936	28 936
Kwota świadczeń w złotych	43	98 210	134 507	119 616	140 000
W TYM: DLA DZIECI (z wierszy 41-43)					
Liczba osób	44	275	272	220	220
Liczba świadczeń	45	35 643	32 524	28 454	28 454
Kwota świadczeń w złotych	46	90 178	126 787	114 600	134 984
SCHRONIENIE					
Liczba osób	47	7	6	6	4
Liczba świadczeń	48	725	544	238	211
Kwota świadczeń w złotych	49	8 145	6 607	2 251	2 000
UBRANIE					
Liczba osób	50	0	0	0	0
Liczba świadczeń	51	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	52	0	0	0	0
SPRAWIENIE POGRZEBU					
Liczba osób	53	1	0	0	2
Liczba świadczeń	54	1	0	0	2

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2015	Rok 2016		
Kwota świadczeń w złotych	55	3 308	0	0	7 000
ODPŁATNOŚĆ GMINY ZA POBYT W DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ					
Liczba osób	56	16	13	13	15
Liczba świadczeń	57	148	136	131	168
Kwota świadczeń w złotych	58	327 791	325 678	303 571	444 800
INDYWIDUALNE PROGRAMY POMOCY					
INDYWIDUALNY PROGRAM WYCHODZENIA Z BEZDOMNOŚCI					
Liczba osób	59	0	0	0	0
INDYWIDUALNY PROGRAM ZATRUDNIENIA SOCJALNEGO (Centrum Integracji Społecznej)					
Liczba osób	60	0	0	0	0
WSPIERANIE RODZINY I PIECZA ZASTĘPCZA					
Liczba rodzin objęta pracą asystenta rodziny	61	20	21	29	25
Liczba rodzin wspierających	62	0	0	0	0
Liczba asystentów rodziny	63	2	2	2	2
Odpłatność za pobyt dziecka w pieczy zastępczej w złotych	64	250 222	208 370	122 605	127 670

4. Inne rodzaje pomocy i świadczeń

INNE RODZAJE POMOCY I ŚWIADCZEŃ

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2015	Rok 2016		
ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE					
Liczba rodzin	1	X	782	935	945
Kwota świadczeń w złotych	2	X	6 528 473	8 648 316	8 940 000
ZASIŁKI RODZINNE I DODATKI DO ZASIŁKÓW RODZINNYCH					
Liczba rodzin	3	465	442	428	428
Kwota świadczeń w złotych	4	1 630 607	1 806 726	1 719 112	1 719 112
JEDNORAZOWY DODATEK Z TYTUŁU URODZENIA SIĘ DZIECKA (ujmowany w pozycji "Zasiłki rodzinne i dodatki do zasiłków rodzinnych")					
Liczba świadczeń	5	49	74	48	48
Kwota świadczeń w złotych	6	49 000	54 120	35 852	35 852
JEDNORAZOWA ZAPOMOGA Z TYTUŁU URODZENIA SIĘ DZIECKA					
Liczba świadczeń	7	109	101	97	100
Kwota świadczeń w złotych	8	109 000	101 000	97 000	100 000
ŚWIADCZENIA OPIEKUŃCZE					
ŚWIADCZENIE PIEŁĘGNACYJNE					
Liczba świadczeń	9	579	568	602	612
Kwota świadczeń w złotych	10	692 480	736 887	846 306	903 924
ZASIŁEK PIEŁĘGNACYJNY - Ogółem					
Liczba świadczeń	11	3 971	3 739	3 692	3 692

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2015	Rok 2016		
Kwota świadczeń w złotych	12	607 563	572 067	564 876	564 876
W tym: (od poz. 13 do poz. 20)					
ZASIŁEK PIELEGNACYJNY DLA NIEPEŁNOSPRAWNEGO DZIECKA					
Liczba świadczeń	13	871	825	847	847
Kwota świadczeń w złotych	14	133 263	126 225	129 591	129 591
ZASIŁEK PIELEGNACYJNY DLA OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ W WIEKU POWYŻEJ 16 ROKU ŻYCIA O ZNA CZNYM STOPNIU NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI					
Liczba świadczeń	15	2 078	1 932	1 957	1 957
Kwota świadczeń w złotych	16	317 934	295 596	299 421	299 421
ZASIŁEK PIELEGNACYJNY DLA OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ W WIEKU POWYŻEJ 16 ROKU ŻYCIA O UMIARKOWANYM STOPNIU NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI, KTÓRA POWSTAŁA PRZED UKOŃCZENIEM 21 ROKU ŻYCIA					
Liczba świadczeń	17	986	946	858	858
Kwota świadczeń w złotych	18	150 858	144 738	131 274	131 274
ZASIŁEK PIELEGNACYJNY DLA OSOBY, KTÓRA UKOŃCZYŁA 75 LAT					
Liczba świadczeń	19	36	36	30	30
Kwota świadczeń w złotych	20	5 508	5 508	4 590	4 590
SPECJALNY ZASIŁEK OPIEKUŃCZY					
Liczba świadczeń	21	219	317	311	312
Kwota świadczeń w złotych	22	112 025	163 864	160 643	162 240
ZASIŁEK DLA OPIEKUNA					
Liczba świadczeń	23	778	619	457	408
Kwota świadczeń w złotych	24	404 230	320 594	236 952	212 160
ŚWIADCZENIE Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO					
Liczba osób	25	148	129	117	117
Liczba rodzin	26	101	87	80	70
Kwota świadczeń w złotych	27	709 516	620 150	540 479	492 000
DODATKI MIESZKANIOWE					
Liczba gospodarstw domowych	28	7	3	4	4
Kwota świadczeń w złotych	29	8 965	2 949	2 634	2 634
DODATKI ENERGETYCZNE					
Liczba gospodarstw domowych	30	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	31	0	0	0	0
OPŁACENIE SKŁADKI UBEZPIECZENIA ZDROWOTNEGO					
Liczba osób	32	135	121	117	123
Kwota świadczeń w złotych	33	78 324	83 610	78 693	85 600
OPŁACENIE SKŁADKI UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO					
Liczba osób	34	99	91	81	75
Kwota świadczeń w złotych	35	287 700	271 116	219 828	223 603
ŚWIADCZENIE INTEGRACYJNE (CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ)					
Liczba osób	36	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	37	0	0	0	0
ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE Z PRAC SPOŁECZNIE UŻYTECZNYCH					

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2015	Rok 2016		
Liczba osób ogółem	38	15	16	15	15
Kwota świadczeń w złotych	39	28 075	25 936	29 034	29 160
STYPENDIA SOCJALNE DLA UCZNIÓW I ZASIŁKI SZKOLNE					
Liczba osób	40	314	272	214	214
Kwota świadczeń w złotych	41	197 623	198 701	160 592	160 592

5. Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia

ZASOBY INSTYTUCJONALNE POMOCY I WSPARCIA

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
OŚRODKI WSPARCIA - OGÓŁEM						
Liczba placówek	1	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 2 i 3)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	2	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	3	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	4	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	5	0	0	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	6	0	0	0	0	0
Liczba decyzji odmownych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	7	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	8	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	9	0	0	0	0	0
W TYM (z wierszy 1-9):						
ŚRODOWSKOWE DOMY SAMOPOMOCY						
Liczba placówek	10	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 11 i 12)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	11	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	12	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	13	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	14	0	0	0	0	0
Liczba osób umieszczonych	15	0	0	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	16	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	17	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	18	0	0	0	0	0
DZIENNE DOMY POMOCY						
Liczba placówek	19	0	0	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 20 i 21)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	20	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	21	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	22	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	23	0	0	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	24	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	25	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	26	0	0	0	0	0
NOCLEGOWNIE, SCHRONISKA I DOMY DLA OSÓB BEZDOMNYCH						
Liczba placówek	27	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 28 i 29)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	28	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	29	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	30	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	31	0	0	0	0	0
Liczba osób skierowanych w wyniku eksmisji	32	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	33	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	34	0	0	0	0	0
OGRZEWALNIE						
Liczba placówek	35	X	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 36 i 37)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	36	X	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	37	X	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	38	X	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	39	X	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	40	X	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	41	X	0	0	0	0
KLUBY SAMOPOMOCY						
Liczba placówek	42	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 43 i 44)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	43	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	44	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	45	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	46	0	0	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	47	0	0	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	48	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	49	0	0	0	0	0

ZASOBY INSTYTUCJONALNE POMOCY I WSPARCIA (c.d.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ						
Liczba placówek	1	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 2 i 3)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	2	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	3	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	4	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	5	0	0	0	0	0
Liczba osób umieszczonych	6	0	0	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	7	0	0	0	0	0
Liczba decyzji odmownych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	8	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	9	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	10	0	0	0	0	0
MIESZKANIA CHRONIONE OGÓLEM						
Liczba placówek	11	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 12 i 13)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	12	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	13	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	14	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	15	0	0	0	0	0
Liczba osób umieszczonych	16	0	0	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	17	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	18	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	19	0	0	0	0	0
OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ OGÓLEM						
Liczba placówek	20	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 21 i 22)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	21	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	22	0	0	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Liczba miejsc w placówkach ogółem	23	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	24	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	25	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	26	0	0	0	0	0
JEDNOSTKI SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA						
Liczba placówek	27	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 28 i 29)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	28	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	29	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	30	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	31	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	32	0	0	0	0	0
PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO						
Liczba placówek	33	5	5	11	11	11
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 34 i 35)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	34	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	35	5	5	11	11	11
Liczba miejsc w placówkach ogółem	36	132	132	229	229	229
Liczba osób korzystających	37	25	125	198	198	198
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	38	5	5	13	13	13
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	39	100 000	100 000	140 000	140 000	140 000
PLACÓWKI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE OGÓLEM						
Liczba placówek	40	X	X	X	X	X
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 41 i 42)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	41	X	X	X	X	X
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	42	X	X	X	X	X
Liczba miejsc w placówkach ogółem	43	X	X	X	X	X
Liczba osób korzystających	44	X	X	X	X	X
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	45	X	X	X	X	X
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	46	X	X	X	X	X
W tym: PLACÓWKI TYPU RODZINNEGO						
Liczba placówek	47	X	X	X	X	X
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 48 i 49)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	48	X	X	X	X	X
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	49	X	X	X	X	X
Liczba miejsc w placówkach ogółem	50	X	X	X	X	X

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Liczba osób korzystających	51	X	X	X	X	X
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	52	X	X	X	X	X
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	53	X	X	X	X	X
CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ						
Liczba placówek	54	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 55 i 56)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	55	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	56	0	0	0	0	0
Liczba uczestników zajęć	57	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	58	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	59	0	0	0	0	0
KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ						
Liczba placówek	60	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 61 i 62)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	61	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	62	0	0	0	0	0
Liczba uczestników zajęć	63	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	64	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	65	0	0	0	0	0
WARSZTAT TERAPII ZAJĘCIOWEJ						
Liczba placówek	66	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 67 i 68)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	67	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	68	0	0	0	0	0
Liczba uczestników zajęć	69	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	70	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	71	0	0	0	0	0
ZAKŁAD AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ						
Liczba placówek	72	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 73 i 74)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	73	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	74	0	0	0	0	0
Liczba uczestników zajęć	75	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	76	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	77	0	0	0	0	0

INNE INSTYTUCJE POMOCY I WSPARCIA

Rodzaj instytucji	Wyszczególnienie	Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie

6. Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

Zadania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stargardzie określa statut Ośrodka, ustawy oraz akty wykonawcze ustaw.

Ośrodek realizuje zadania wynikające w szczególności z:

1. ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017r., poz. 1769 z późn. zm.),
2. ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2017r., poz. 1952, z późn. zm.),
3. ustawy z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. z 2017r., poz. 489 z późn. zm.),
4. ustawy z dnia 4 kwietnia 2014r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2017r. poz. 2092 z późn. zm.),
5. ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2015r. poz. 1390 z późn. zm.),
6. ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2017r., poz. 697 z późn. zm.),
7. ustawy z dnia 21 czerwca 2001r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz.U. z 2017r., poz. 180 z późn. zm.),
8. ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. z 2017r. poz. 220 z późn. zm.),
9. ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2017r. poz. 1938 z późn. zm.),
10. ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2017 r. poz. 1832 z późn. zm.),
11. ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz. U. z 2017 r., poz. 1851 z późn. zm.),
12. ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2016 r., poz. 1860 z późn. zm.).

Ponadto kierunki działań Ośrodka Pomocy Społecznej określa „Strategia Rozwiązywania Problemów w Gminie Stargard na lata 2014-2020” oraz gminne programy dotyczące przeciwdziałania przemocy w rodzinie i wspierania rodziny.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stargardzie zakresem swojego działania obejmuje teren gminy Stargard. Pomoc skierowana jest do osób i rodzin niezdolnych do samodzielnego zaspokojenia niezbędnych potrzeb życiowych.

Do realizacji powierzonych zadań w 2017 roku w ośrodku zatrudnionych było 25 osób.

KADRA JEDNOSTKI ORGANIZACYJNEJ POMOCY SPOŁECZNEJ (w osobach, stan na 31 grudnia)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
OGÓŁEM PRACOWNICY JEDNOSTKI						
Liczba ogółem pracowników jednostki pomocy społecznej	1	23	26	25	25	25
KADRA KIEROWNICZA						
Ogółem kadra kierownicza (dyrektor jednostki i jego zastępcy)	2	1	2	2	2	2
W tym: (od poz. 3 do poz. 4)						
Wykształcenie wyższe	3	1	2	2	2	2
Specjalizacja z organizacji pomocy społecznej	4	1	2	2	2	2
PRACOWNICY SOCJALNI						
Ogółem	5	7	7	7	7	7
W tym: pracownicy socjalni ogółem zatrudnieni z EFS	6	0	0	0	0	0
W tym: (od poz. 7 do poz. 11)						
Wykształcenie wyższe	7	4	4	6	6	6
Wykształcenie średnie	8	3	3	1	1	1
Specjalizacja 1-ego stopnia w zawodzie	9	2	2	1	1	1
Specjalizacja 2-ego stopnia w zawodzie	10	1	1	1	3	3
Specjalizacja z organizacji pomocy społecznej	11	1	1	1	2	2
POZOSTALI PRACOWNICY:						
Ogółem	12	15	17	16	16	16
W tym: (od poz. 13 do poz. 15)						
Wykształcenie wyższe	13	10	14	13	13	13

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Wykształcenie średnie	14	3	2	2	2	2
Inne	15	2	1	1	1	1

6.1. Zatrudnienie pomocnicze w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej

ZATRUDNIENIE POMOCNICZE W JEDNOSTCE ORGANIZACYJNEJ POMOCY SPOŁECZNEJ (w osobach, w ciągu danego roku)

W osobach

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Wolontariusze	1	0	0	0	0	0
Zatrudnienie subsydiowane (roboty publiczne, prace interwencyjne i inne)	2	0	0	0	0	0
Stáže	3	0	0	0	0	0

6.2. Zespoły pracy socjalnej i integracji społecznej w jednostce pomocy społecznej

W Gminnym Ośrodku Pomocy w Stargardzie nie zostały wyodrębnione zespoły pracy socjalnej i integracji społecznej.

ZESPOŁY PRACY SOCJALNEJ I INTEGRACJI SPOŁECZNEJ W JEDNOSTCE POMOCY SPOŁECZNEJ (w osobach, w ciągu danego roku)

W osobach

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Liczba zespołów	1	0	0	0	0	0
Liczba osób ogółem w zespole	2	0	0	0	0	0
W tym z wiersza 2:						
Pracownicy socjalni	3	0	0	0	0	0
Specjaliści zgodnie z art.110 ust.3 ustawy o pomocy społecznej	4	0	0	0	0	0

7. Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego

ŚRODKI FINANSOWE NA WYDATKI W POMOCY SPOŁECZNEJ I INNYCH OBSZARACH POLITYKI SPOŁECZNEJ W BUDŻECIE JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO (zadania własne i zadania zlecone)

W złotych

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
OGÓLEM						

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
OGÓŁEM (działy)	1	X	X	16 821 723	17 397 783	17 397 783
W tym: w budżecie OPS/PCPR	2	X	X	16 661 131	17 237 191	17 237 191
851 - OCHRONA ZDROWIA						
85153 - Przeciwdziałanie narkomanii	3	4 130	3 120	3 500	5 100	5 100
w tym: w budżecie OPS / PCPR	4	4 130	3 120	3 500	5 100	5 100
85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi	5	45 691	42 485	44 420	54 755	54 755
w tym: w budżecie OPS / PCPR	6	45 691	42 485	44 420	54 755	54 755
852 - POMOC SPOŁECZNA						
85202 - Domy pomocy społecznej	7	327 791	325 678	317 371	444 800	444 800
w tym: w budżecie OPS / PCPR	8	327 791	325 678	317 371	444 800	444 800
85203 - Ośrodki Wsparcia	9	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	10	0	0	0	0	0
85205 - Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	11	107	1 753	3 226	8 900	8 900
w tym: w budżecie OPS / PCPR	12	107	1 753	3 226	8 900	8 900
85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach centrum integracji społecznej	13	78 324	83 610	78 693	85 600	85 600
w tym: w budżecie OPS / PCPR	14	78 324	83 610	78 693	85 600	85 600
85214 - Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (od roku 2017)	15	X	X	243 688	300 000	300 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	16	X	X	243 688	300 000	300 000
85215 - Dodatki mieszkaniowe	17	8 965	2 949	2 634	5 000	5 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	18	8 965	2 949	2 634	5 000	5 000
85216 - Zasiłki stałe	19	307 407	317 158	294 190	330 000	330 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	20	307 407	317 158	294 190	330 000	330 000
85218 - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	21	X	X	X	X	X
w tym: w budżecie OPS/PCPR	22	X	X	X	X	X
85219 - Ośrodek Pomocy Społecznej	23	997 140	1 046 765	1 097 014	1 222 066	1 222 066
w tym: w budżecie OPS/PCPR	24	997 140	1 046 765	1 097 014	1 222 066	1 222 066
85220 - Specjalistyczne poradnictwo, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	25	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	26	0	0	0	0	0
85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	27	55 834	65 971	70 740	89 957	89 957
w tym: w budżecie OPS / PCPR	28	55 834	65 971	70 740	89 957	89 957
85230 - Pomoc w zakresie dożywiania	29	X	X	446 414	450 000	450 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	30	X	X	446 414	450 000	450 000
85231 - Pomoc dla cudzoziemców	31	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	32	0	0	0	0	0
W tym (z wiersza 31): Wydatki na pomoc dla cudzoziemców w celu integracji ze środowiskiem (cudzoziemcy, którzy uzyskali status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą)	33	0	0	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
w tym: w budżecie OPS / PCPR	34	0	0	0	0	0
85232 - Centra Integracji Społecznej	35	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	36	0	0	0	0	0
85278 - Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	37	0	0	26 980	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	38	0	0	26 980	0	0
85295 - Pozostała działalność	39	X	X	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	40	X	X	0	0	0
853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ						
85311 - Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	41	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	42	0	0	0	0	0
85321 - Zespoły orzekania o niepełnosprawności	43	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie dyspozycji OPS / PCPR	44	0	0	0	0	0
85324 - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	45	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	46	0	0	0	0	0
85395 - Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej	47	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	48	0	0	0	0	0
854 - Edukacyjna opieka wychowawcza						
85415 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym (od roku 2017)	49	X	X	160 592	160 592	160 592
w tym: w budżecie OPS / PCPR	50	X	X	0	0	0
85416 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym	51	X	X	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	52	X	X	0	0	0
855 - Rodzina						
85501 - Świadczenie wychowawcze	53	X	X	8 769 020	9 078 078	9 078 078
w tym: w budżecie OPS / PCPR	54	X	X	8 769 020	9 078 078	9 078 078
85502 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	55	X	X	5 092 540	4 933 513	4 933 513
w tym: w budżecie OPS / PCPR	56	X	X	5 092 540	4 933 513	4 933 513
85504 - Wspieranie rodziny	57	X	X	48 096	101 752	101 752
w tym: w budżecie OPS / PCPR	58	X	X	48 096	101 752	101 752
85505 - Tworzenie i funkcjonowanie żłobków	59	X	X	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	60	X	X	0	0	0
85506 - Tworzenie i funkcjonowanie klubów dziecięcych	61	X	X	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	62	X	X	0	0	0
85507 - Dzienni opiekunowie	63	X	X	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	64	X	X	0	0	0
85508 - Rodziny zastępcze	65	X	X	98 470	101 170	101 170
w tym: w budżecie OPS / PCPR	66	X	X	98 470	101 170	101 170

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
85510 - Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych	67	X	X	24 135	26 500	26 500
w tym: w budżecie OPS / PCPR	68	X	X	24 135	26 500	26 500

8. Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

AKTYWNOŚĆ PROJEKTOWO-KONKURSOWA JEDNOSTKI ORGANIZACYJNEJ POMOCY SPOŁECZNEJ (w całym okresie sprawozdawczym)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2015	Rok 2016		
PROJEKTY WSPÓLFINANSOWANE z EFS					
Liczba projektów	1	0	0	0	0
Ogółem liczba osób objętych projektami	2	0	0	0	0
Łączna kwota środków EFS	3	0	0	0	0
W tym:					
UDZIAŁ W KONKURSACH OGŁASZANYCH PRZEZ MRPIPS					
Liczba konkursów	4	1	1	1	1
Ogółem liczba osób objętych projektami	5	2	2	2	2
W tym:					
UDZIAŁ W PROGRAMACH OSŁONOWYCH (nie wymienione wyżej)					
Liczba programów	6	0	0	0	0
Ogółem liczba osób objętych projektami	7	0	0	0	0
W tym:					

9. Współpraca z organizacjami pozarządowymi - zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia

WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI - ZADANIA ZLECONE W OBSZARZE POMOCY I WSPARCIA (w całym okresie sprawozdawczym)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2015	Rok 2016		
Liczba organizacji pozarządowych z którymi współpracuje OPS/PCPR	1	2	1	1	1
ZLECENIA W TRYBIE DZIAŁALNOŚCI POŻYTKU PUBLICZNEGO					
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania	2	2	2	1	1
Liczba zleceń / umów	3	2	2	1	1
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych	4	100 000	100 000	140 000	140 000
ZLECENIA W TRYBIE ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH					

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2015	Rok 2016		
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania	5	0	0	0	0
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych	6	0	0	0	0
WYBRANE USŁUGI POMOCY SPOŁECZNEJ					
Usługi opiekuńcze					
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania	7	0	0	0	0
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych	8	0	0	0	0
Specjalistyczne usługi opiekuńcze					
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania	9	0	0	0	0
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych	10	0	0	0	0
Prowadzenie placówki pomocy społecznej					
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania	11	0	0	0	0
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych	12	0	0	0	0

10. Wskaźniki oceny zasobów pomocy społecznej

10.1. KADRA PRACOWNIKÓW SOCJALNYCH

Wskaźnik wykształcenia pracowników socjalnych - gmina

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 potrzeby	2019 potrzeby
liczba pracowników socjalnych posiadających wyższe wykształcenie	1	4	4	4	4	6	6	6
liczba wszystkich pracowników socjalnych	2	7	7	7	7	7	7	7
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	57	57	57	57	86	86	86
Dynamika (%)	4	X	100	100	100	151	100	100

Wskaźnik profesjonalizacji kadry - gmina

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 potrzeby	2019 potrzeby
liczba osób pełniących funkcje kierownicze i pracowników socjalnych posiadających specjalizację z organizacji pomocy społecznej	1	2	2	2	3	3	4	4
liczba pozostałych osób zatrudnionych posiadających specjalizację z organizacji pomocy społecznej *	2	3	3	3	3	1	1	1
liczba wszystkich zatrudnionych osób	3	23	23	23	26	25	25	25
Wartość wskaźnika w1+w2 / w3 x 100% (%)	4	22	22	22	23	16	20	20
Dynamika (%)	5	X	100	100	105	70	125	100

* nie ujęci w wierszu 1

Wskaźnik specjalizacji pracowników socjalnych I - gmina

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 potrzeby	2019 potrzeby
liczba pracowników socjalnych posiadających specjalizację I st. w zawodzie	1	2	2	2	2	1	1	1
liczba wszystkich pracowników socjalnych	2	7	7	7	7	7	7	7
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	29	29	29	29	14	14	14
Dynamika (%)	4	X	100	100	100	48	100	100

Wskaźnik specjalizacji pracowników socjalnych II - gmina

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 potrzeby	2019 potrzeby
liczba pracowników socjalnych posiadających specjalizację II st. w zawodzie	1	1	1	1	1	1	3	3
liczba wszystkich pracowników socjalnych	2	7	7	7	7	7	7	7
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	14	14	14	14	14	43	43
Dynamika (%)	4	X	100	100	100	100	307	100

Wskaźnik wolontariatu - gmina

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 potrzeby	2019 potrzeby
liczba wolontariuszy	1	0	0	0	0	0	0	0
liczba wszystkich pracowników	2	23	23	23	26	25	25	25
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	0	0	0	0	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0	0	0

Wskaźnik dostępności kadry pracy socjalnej I - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 potrzeby / prognoza	2019 potrzeby / prognoza
liczba pracowników socjalnych	1	7	7	7	7	7	7	7
liczba mieszkańców	2	12 576	12 576	12 841	12 950	13 025	13 025	13 025
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 2000	3	1,11	1,11	1,09	1,08	1,07	1,07	1,07
Dynamika (%)	4	X	100	98	99	99	100	100

Wskaźnik dostępności kadry pracy socjalnej II - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 potrzeby / prognoza	2019 potrzeby / prognoza
liczba pracowników socjalnych	1	7	7	7	7	7	7	7
liczba rodzin (w tym osób samotnie gospodarujących) objętych pracą socjalną	2	180	242	478	433	412	412	412
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 50	3	1,94	1,45	0,73	0,81	0,85	0,85	0,85
Dynamika (%)	4	X	75	50	111	105	100	100

Wskaźnik dostępności kadry pracy socjalnej V

Warunki				2015	2016	2017 (rok oceny)
1 na 2 tys.	min. 3	1 na 50 rodzin		Minimalna liczba pracowników socjalnych potrzebnych do spełnienia warunku	Minimalna liczba pracowników socjalnych potrzebnych do spełnienia warunku	Minimalna liczba pracowników socjalnych potrzebnych do spełnienia warunku
				1	2	3
X	X		1	0	0	0
	X	X	2	3	2	2
Ogółem			3	0	0	0

10.2. KOSZTY

Wskaźnik wydatków na utrzymanie jednostki - gmina

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 prognoza	2019 prognoza
Całkowity roczny koszt prowadzenia i utrzymania jednostki w zł	1	855 829	934 432	997 140	1 046 765	1 097 014	1 222 066	1 222 066
Wydatki na realizację zadań pomocy i integracji społecznej ogółem w zł bez względu na źródło finansowania OGÓŁEM z tablicy 7	2	7 160 107	7 590 948	7 752 427	8 339 782	16 661 131	17 237 191	17 237 191
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	12	12	13	13	7	7	7
Dynamika (%)	4	X	100	108	100	54	100	100

10.3. OSOBY I RODZINY KORZYSTAJĄCE Z POMOCY I WSPARCIA

Wskaźnik deprywacji lokalnej - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 prognoza
liczba osób w rodzinach, którym decyzją przyznano świadczenie	1	1 710	1 493	1 360	1 219	1 040	1 040
liczba mieszkańców	2	12 576	12 576	12 841	12 950	13 025	13 025
Wartość wskaźnika liczba osób w rodzinach, którym przyznano świadczenie na każde 1000 mieszkańców w1 / w2 x 1000	3	135,97	118,72	105,91	94,13	79,85	79,85
Dynamika (%)	4	X	87	89	89	85	100

Wskaźnik długotrwale korzystających z pomocy - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 prognoza
liczba osób długotrwale korzystających ze świadczeń	1	519	514	476	408	359	359
liczba osób, którym przyznano świadczenie	2	918	817	757	699	611	611
Wartość wskaźnika procentowy udział osób długotrwale korzystających ze świadczeń w ogólnej liczbie świadczeniobiorców	3	57	63	63	58	59	59

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 prognoza
w1 / w2 x 100%							
Dynamika (%)	4	X	111	100	92	102	100

Wskaźnik pomocy pieniężnej - gmina

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 prognoza
liczba osób, którym przyznano świadczenie pieniężne	1	565	477	458	392	356	356
liczba osób, którym przyznano świadczenie OGÓŁEM	2	918	817	757	699	611	611
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	62	58	61	56	58	58
Dynamika (%)	4	X	94	105	92	104	100

Wskaźnik pomocy niepieniężnej - gmina

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 prognoza
liczba osób, którym przyznano świadczenie niepieniężne	1	366	344	310	307	259	259
liczba osób, którym przyznano świadczenie OGÓŁEM	2	918	817	757	699	611	611
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	40	42	41	44	42	42
Dynamika (%)	4	X	105	98	107	95	100

10.4. POWODY PRZYZNANIA POMOCY

Struktura rodzin, którym przyznano pomoc według powodów przyznania pomocy - gmina

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 prognoza
Ubóstwo (%)	1	79	78	78	80	75	75
Bezrobocie (%)	2	62	61	52	48	42	42
Niepełnosprawność (%)	3	37	37	37	39	42	42
Długotrwała lub ciężka choroba (%)	4	31	35	36	40	47	47
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gosp. domowego (%)	5	57	55	55	51	45	45
Alkoholizm (%)	6	0	1	2	2	2	2
Narkomania (%)	7	0	0	0	0	0	0
Potrzeba ochrony macierzyństwa (%)	8	7	8	12	11	15	15

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 prognoza
Przemoc w rodzinie (%)	9	0	0	1	1	1	1

Wskaźnik pomocy z powodu bezdomności - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 prognoza
liczba osób objęta indywidualnym programem wychodzenia z bezdomności	1	0	0	0	0	0	0
liczba rodzin, którym udzielono pomocy z powodu bezdomności	2	15	19	22	17	14	14
liczba rodzin, którym przyznano świadczenie	3	580	519	481	445	397	397
Wartość wskaźnika w2 / w3 x 100% (%)	4	3	4	5	4	4	4
Dynamika (%)	5	X	133	125	80	100	100

10.5. POMOC W FORMIE ŚWIADCZEŃ

Wskaźnik zasiłku stałego - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 prognoza
średnia wysokość zasiłku stałego dla osób samotnie gospodarujących w zł	1	453	454	475	538	520	530
częstotliwość w miesiącach	2	10	10	10	10	10	11
średnia wysokość zasiłku stałego dla osoby w rodzinie w zł	3	311	319	329	333	315	385
częstotliwość w miesiącach	4	9	9	10	10	8	11

Wskaźnik zasiłku okresowego - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 prognoza
średnia wysokość zasiłku okresowego w zł	1	280	267	287	306	318	333
częstotliwość w miesiącach	2	4	5	5	4	4	4
średnia wysokość zasiłku okresowego z powodu bezrobocia w zł	3	285	289	293	316	317	354
częstotliwość w miesiącach	4	4	4	4	4	4	4
średnia wysokość zasiłku okresowego z powodu długotrwałej choroby w zł	5	226	172	276	274	272	219
częstotliwość w miesiącach	6	3	5	4	3	3	4
średnia wysokość zasiłku okresowego z powodu niepełnosprawności w zł	7	240	220	216	208	243	233

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 prognoza
częstotliwość w miesiącach	8	3	3	4	3	3	4
średnia wysokość zasiłku okresowego z powodu możliwości utrzymania uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego w zł	9	0	0	0	0	0	0
częstotliwość w miesiącach	10	0	0	0	0	0	0

Wskaźnik zasiłku celowego - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 prognoza
średnia wysokość zasiłku celowego na osobę w roku w zł	1	933	997	1 074	1 102	1 188	1 281

10.6. POMOC W FORMIE USŁUG

Wskaźnik korzystających z usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych realizowanych w ramach zadań własnych - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 prognoza
liczba osób objęta pomocą w formie usług opiekuńczych w wieku poprodukcyjnym*	1	4	5	7	9	8	8
Liczba mieszkańców w wieku poprodukcyjnym*	2	935	1 535	1 683	1 784	1 825	1 825
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	0	0	0	1	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0	0

* wiek poprodukcyjny: kobiety w wieku 60 i więcej, mężczyźni 65 i więcej

Wskaźnik kontraktu socjalnego - gmina

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 prognoza
liczba osób objętych kontraktem socjalnym	1	37	4	1	0	3	3
liczba osób, którym przyznano świadczenie	2	918	817	757	699	611	611
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	4	0	0	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0	0

Wskaźnik reintegracji społeczno-zawodowej - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 prognoza
liczba osób z indywidualnym programem zatrudnienia socjalnego i osób z kontraktem socjalnym w KIS	1	0	0	0	0	0	0
liczba osób długotrwale bezrobotnych	2	444	384	318	239	193	193

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 prognoza
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	0	0	0	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0	0

10.7. POMOC INSTYTUCJONALNA

Wskaźnik zaspokojenia potrzeb miejsc w domach pomocy społecznej - gmina

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 prognoza
liczba osób umieszczonych w domu pomocy społecznej	1	0	0	0	0	0	0
liczba osób oczekujących na umieszczenie w domu pomocy społecznej	2	0	0	0	0	0	0
Wartość wskaźnika (w1x100)/(w1+w2)	3	0	0	0	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0	0

Wskaźnik zaspokojenia potrzeb miejsc w środowiskowych domach samopomocy - gmina

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 prognoza
liczba osób umieszczonych w środowiskowych domach samopomocy	1	0	0	0	0	0	0
liczba osób oczekujących na umieszczenie w środowiskowym domu samopomocy	2	0	0	0	0	0	0
Wartość wskaźnika (w1x100)/(w1+w2)	3	0	0	0	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0	0

Wskaźnik zaspokojenia potrzeb miejsc w mieszkaniach chronionych - gmina

rok		2013	2014	2015	2016	2017	3 progr
liczba osób umieszczonych w mieszkaniu chronionym	1	0	0	0	0	0	0
liczba osób oczekujących na umieszczenie w mieszkaniu chronionym	2	0	0	0	0	0	0
Wartość wskaźnika (w1x100)/(w1+w2)	3	0	0	0	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0	0

10.8. ODMOWY POMOCY I WSPARCIA (tylko w zakresie zagadnień związanych z pomocą społeczną)

Wskaźnik odmów - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 prognoza
liczba decyzji odmownych	1	6	15	7	7	19	5
liczba decyzji przyznających zasiłek / usługę	2	1 851	1 842	1 811	1 516	1 344	1 350
Wartość wskaźnika w1/(w1+w2) x 100% (%)	3	0	1	0	0	1	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0	0

Wskaźnik odmów z powodu nie spełnienia kryterium dochodowego - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 prognoza
liczba decyzji odmownych z powodu nie spełnienia kryterium dochodowego	1	2	7	4	3	9	5
liczba decyzji odmownych	2	6	15	7	7	19	5
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	33	47	57	43	47	100
Dynamika (%)	4	X	142	121	75	109	213

Wskaźnik odmów z powodu braku środków - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 prognoza
liczba decyzji odmownych z powodu braku środków	1	0	0	0	0	0	0
liczba decyzji odmownych	2	6	15	7	7	19	5
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	0	0	0	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0	0

10.9. BUDŻET POLITYKI SPOŁECZNEJ

Struktura wydatków na zadania realizowane w ramach polityki społecznej (działy) - gmina

Wyszczególnienie		2015		2016		2017		2018 Potrzeby		2019 Potrzeby	
		Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*
Ogółem wydatki	1	X	X	X	X	16 821 723	100	17 397 783	100	17 397 783	100
851 - OCHRONA ZDROWIA	2	49 821	X	45 605	X	47 920	0	59 855	0	59 855	0
852 - POMOC SPOŁECZNA	3	X	X	X	X	2 580 950	15	2 936 323	17	2 936 323	17
853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ	4	X	X	X	X	0	0	0	0	0	0
854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA	5	197 623	X	198 701	X	160 592	1	160 592	1	160 592	1
855 - RODZINA	6	X	X	X	X	14 032 261	83	14 241 013	82	14 241 013	82

* procentowy udział w wydatkach ogółem

Struktura wydatków na zadania realizowane w ramach polityki społecznej (rozdziały) - gmina

Wyszczególnienie		2015		2016		2017		2018 Potrzeby		2019 Potrzeby	
		Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*
Ogółem wydatki	1	X	X	X	X	16 821 723	100,00	17 397 783	100,00	17 397 783	100,00
85153 - Przeciwdziałanie narkomanii	2	4 130	X	3 120	X	3 500	0,02	5 100	0,03	5 100	0,03
85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi	3	45 691	X	42 485	X	44 420	0,26	54 755	0,31	54 755	0,31
85202 - Domy pomocy społecznej	4	327 791	X	325 678	X	317 371	1,89	444 800	2,56	444 800	2,56
85203 - Ośrodki Wsparcia	5	0	X	0	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85205 - Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	6	107	X	1 753	X	3 226	0,02	8 900	0,05	8 900	0,05
85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach centrum integracji społecznej	7	78 324	X	83 610	X	78 693	0,47	85 600	0,49	85 600	0,49
85214 - Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (od roku 2017)	8	X	X	X	X	243 688	1,45	300 000	1,72	300 000	1,72
85215 - Dodatki mieszkaniowe	9	8 965	X	2 949	X	2 634	0,02	5 000	0,03	5 000	0,03
85216 - Zasiłki stałe	10	307 407	X	317 158	X	294 190	1,75	330 000	1,90	330 000	1,90
85219 - Ośrodek Pomocy Społecznej	11	997 140	X	1 046 765	X	1 097 014	6,52	1 222 066	7,02	1 222 066	7,02
85220 - Specjalistyczne poradnictwo, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	12	0	X	0	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	13	55 834	X	65 971	X	70 740	0,42	89 957	0,52	89 957	0,52
85230 - Pomoc w zakresie dożywiania	14	X	X	X	X	446 414	2,65	450 000	2,59	450 000	2,59
85231 - Pomoc dla cudzoziemców	15	0	X	0	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85232 - Centra Integracji Społecznej	16	0	X	0	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85278 - Usuwanie skutków kłesk żywiołowych	17	0	X	0	X	26 980	0,16	0	0,00	0	0,00
85295 - Pozostała działalność W tym: - klub integracji społecznej, - warsztat terapii zajęciowej, - prace społecznie użyteczne	18	X	X	X	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85311 - Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	19	0	X	0	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85321 - Zespoły orzekania o niepełnosprawności	20	0	X	0	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85324 - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	21	0	X	0	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85395 - Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej	22	0	X	0	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85415 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym (od roku 2017)	23	X	X	X	X	160 592	0,95	160 592	0,92	160 592	0,92
85416 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym	24	X	X	X	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85501 - Świadczenie wychowawcze	25	X	X	X	X	8 769 020	52,13	9 078 078	52,18	9 078 078	52,18
85502 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	26	X	X	X	X	5 092 540	30,27	4 933 513	28,36	4 933 513	28,36
85504 - Wspieranie rodziny	27	X	X	X	X	48 096	0,29	101 752	0,58	101 752	0,58

Wyszczególnienie		2015		2016		2017		2018 Potrzeby		2019 Potrzeby	
		Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*
85505 - Tworzenie i funkcjonowanie klubów	28	X	X	X	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85506 - Tworzenie i funkcjonowanie klubów dziecięcych	29	X	X	X	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85507 - Dzienni opiekunowie	30	X	X	X	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85508 - Rodziny zastępcze	31	X	X	X	X	98 470	0,59	101 170	0,58	101 170	0,58
85510 - Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych	32	X	X	X	X	24 135	0,14	26 500	0,15	26 500	0,15

* procentowy udział w wydatkach ogółem

Struktura wydatków na zadania realizowane w ramach polityki społecznej (działy) - w budżecie OPS/PCPR - gmina

Wyszczególnienie		2015		2016		2017		2018 Potrzeby		2019 Potrzeby	
		Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*
Ogółem wydatki	1	X	X	X	X	16 661 131	100	17 237 191	100	17 237 191	100
851 - OCHRONA ZDROWIA	2	49 821	X	45 605	X	47 920	0	59 855	0	59 855	0
852 - POMOC SPOŁECZNA	3	X	X	X	X	2 580 950	15	2 936 323	17	2 936 323	17
853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ	4	X	X	X	X	0	0	0	0	0	0
854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA	5	0	X	0	X	0	0	0	0	0	0
855 - RODZINA	6	X	X	X	X	14 032 261	84	14 241 013	83	14 241 013	83

* procentowy udział w wydatkach ogółem

Struktura wydatków na zadania realizowane w ramach polityki społecznej - w budżecie OPS/PCPR (rozdziały) - gmina

Wyszczególnienie		2015		2016		2017		2018 Potrzeby		2019 Potrzeby	
		Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*
Ogółem wydatki	1	X	X	X	X	16 661 131	100,00	17 237 191	100,00	17 237 191	100,00
85153 - Przeciwdziałanie narkomanii	2	4 130	X	3 120	X	3 500	0,02	5 100	0,03	5 100	0,03
85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi	3	45 691	X	42 485	X	44 420	0,27	54 755	0,32	54 755	0,32
85202 - Domy pomocy społecznej	4	327 791	X	325 678	X	317 371	1,90	444 800	2,58	444 800	2,58
85203 - Ośrodki Wsparcia	5	0	X	0	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85205 - Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	6	107	X	1 753	X	3 226	0,02	8 900	0,05	8 900	0,05
85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach centrum integracji społecznej	7	78 324	X	83 610	X	78 693	0,47	85 600	0,50	85 600	0,50
85214 - Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (od roku 2017)	8	X	X	X	X	243 688	1,46	300 000	1,74	300 000	1,74
85215 - Dodatki mieszkaniowe	9	8 965	X	2 949	X	2 634	0,02	5 000	0,03	5 000	0,03
85216 - Zasiłki stałe	10	307 407	X	317 158	X	294 190	1,77	330 000	1,91	330 000	1,91

Wyszczególnienie		2015		2016		2017		2018 Potrzeby		2019 Potrzeby	
		Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*
85219 - Ośrodek Pomocy Społecznej	11	997 140	X	1 046 765	X	1 097 014	6,58	1 222 066	7,09	1 222 066	7,09
85220 - Specjalistyczne poradnictwo, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	12	0	X	0	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	13	55 834	X	65 971	X	70 740	0,42	89 957	0,52	89 957	0,52
85230 - Pomoc w zakresie dożywiania	14	X	X	X	X	446 414	2,68	450 000	2,61	450 000	2,61
85231 - Pomoc dla cudzoziemców	15	0	X	0	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85232 - Centra Integracji Społecznej	16	0	X	0	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85278 - Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	17	0	X	0	X	26 980	0,16	0	0,00	0	0,00
85295 - Pozostała działalność W tym: - klub integracji społecznej, - warsztat terapii zajęciowej, - prace społecznie użyteczne	18	X	X	X	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85311 - Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	19	0	X	0	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85321 - Zespoły orzekania o niepełnosprawności	20	0	X	0	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85324 - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	21	0	X	0	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85395 - Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej	22	0	X	0	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85415 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym (od roku 2017)	23	X	X	X	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85416 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym	24	X	X	X	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85501 - Świadczenie wychowawcze	25	X	X	X	X	8 769 020	52,63	9 078 078	52,67	9 078 078	52,67
85502 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	26	X	X	X	X	5 092 540	30,57	4 933 513	28,62	4 933 513	28,62
85504 - Wspieranie rodziny	27	X	X	X	X	48 096	0,29	101 752	0,59	101 752	0,59
85505 - Tworzenie i funkcjonowanie żłobków	28	X	X	X	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85506 - Tworzenie i funkcjonowanie klubów dziecięcych	29	X	X	X	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85507 - Dzienni opiekunowie	30	X	X	X	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85508 - Rodziny zastępcze	31	X	X	X	X	98 470	0,59	101 170	0,59	101 170	0,59
85510 - Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych	32	X	X	X	X	24 135	0,14	26 500	0,15	26 500	0,15

* procentowy udział w wydatkach ogółem

11. Wnioski końcowe

Sporządzanie oceny jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym. Część danych zasilana jest automatycznie z innych systemów informatycznych (CAS, GUS, POMOST, MEN). Pozostałe informacje zostały uzupełnione przez pracowników ośrodka pomocy społecznej, referatów urzędu gminy, ośrodka administracyjnego szkół, posiadających niezbędne dane umożliwiające wypełnienie tabel.

Przedstawione w ocenie zasobów pomocy społecznej dane ukazują sytuację społeczno-demograficzną oraz wyzwania stawiane przed realizatorami działań z zakresu pomocy społecznej. Podstawowym zadaniem pomocy społecznej jest wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb życiowych oraz umożliwienie im przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, a także doprowadzenie ich do życiowej samodzielności i integracji ze środowiskiem. Powodzenie działań pomocy społecznej jest w dużej mierze współzależne od wyników podejmowanych działań w innych obszarach polityki społecznej. Przy planowaniu budżetu na zadania z zakresu pomocy społecznej na następny rok, należy wziąć pod uwagę poniższe kwestie.

W 2017 r. z różnych form pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stargardzie skorzystało 1154 osób, co stanowi 8,86 % ogółu ludności gminy. Wśród przyczyn ubiegania się o pomoc dominowały: ubóstwo (299 rodzin), długotrwała lub ciężka choroba (188 rodzin), bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych (180 rodzin), niepełnosprawność (166 rodzin) i bezrobocie (165 rodzin). Z analizy wynika, że maleje liczba osób korzystających ze świadczeń z tytułu bezrobocia (w 2015 – 252 rodziny, w 2016 – 213 a w 2017 – 165 rodzin). W przygotowanym zestawieniu wymienione są wszystkie powody korzystania ze świadczeń, więc jedna osoba ujęta może być kilkakrotnie (korzysta z wielu powodów).

W 2017 roku 428 rodzin skorzystało z zasiłku rodzinnego, 117 z funduszu alimentacyjnego, a 935 rodzin ze świadczenia wychowawczego (500+). Z zasiłków pielęgnacyjnych skorzystały 344 osoby, ze specjalnego zasiłku opiekuńczego 33 rodziny, z zasiłku dla opiekuna 49 rodzin, a ze świadczenia pielęgnacyjnego 53 rodziny. W roku 2017, tutejszy Ośrodek wydał 3 decyzje przyznające jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia się żywego dziecka, o którym mowa w art. 10 ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” ogólnie na kwotę 12.000 zł, zaś 32 osoby skorzystały ze świadczenia rodzicielskiego, a kwota jego wypłaty wyniosła 458903,50 zł.

Z analizy danych wynika, że z roku na rok pogarsza się struktura wiekowa i następuje wzrost wielkości populacji ludności w wieku poprodukcyjnym. Takie prognozy ukierunkowują cele strategiczne w pomocy społecznej na szeroko rozumianą pomoc osobom w podeszłym wieku, a przede wszystkim zabezpieczenie środków finansowych na utrzymanie osób starszych w domach pomocy społecznej oraz zabezpieczenie usług opiekuńczych (w 2015 roku w DPS przebywało 16 osób, w 2016 – 13, w 2017 – 13). Z usług opiekuńczych korzysta obecnie 9 osób. Świadczenie usług opiekuńczych jest jedynie doraźnym rozwiązaniem dla osób wymagających pielęgnacji czy doraźnej pomocy, a nie całodobowej opieki. Ilość przyznanych godzin jest niewystarczająca w stosunku do potrzeb klientów. Tym samym, Gmina nie mogąc zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, musi kierować osoby do domów pomocy społecznej.

Na wysokim poziomie utrzymuje się liczba osób korzystających z pomocy w formie zasiłku stałego, dlatego wskazane jest zabezpieczenie środków finansowych na realizację tego zadania pomocy społecznej (w 2015 – 72 osób, w 2016- 68 osoby, w 2017 - 69).

Potrzeba zapewnienia opieki dzieciom i młodzieży pozbawionym opieki rodzicielskiej uzasadnia konieczność zatrudniania asystentów rodziny. Wzrasta liczba rodzin niewydolnych wychowawczo, w których małoletni są pozostawieni w środowiskach patologicznych, gdzie narazone jest ich życie i zdrowie, a także prawidłowe funkcjonowanie w dorosłym życiu. Niepokojący jest fakt, że problem bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczej dotyczy w znacznej części młodych, niezaradnych życiowo matek, wywodzących się z rodzin dysfunkcyjnych, które nie mając dobrych wzorców z własnych rodzin, wchodzą w kolejne, niestabilne związki. Takie rodziny muszą zostać objęte wsparciem asystentów rodziny, bowiem pozostawienie rodzin bez pomocy może skutkować odbieraniem dzieci z rodzin biologicznych i umieszczeniem w pieczy zastępczej. Realizując zadania określone w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w 2017 roku w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej było zatrudnionych 2 asystentów rodziny. Asystenci rodziny objęli działaniem 29 rodzin, w których było 76 dzieci.

Od 1 stycznia 2017 roku, z dniem wejścia w życie ustawy z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz.U. z 2016 roku poz.1860), poszerzył się obszar działań asystenta rodziny poprzez przypisanie mu funkcji koordynatora kompleksowego wsparcia (poradnictwa) dla kobiet w ciąży i ich rodzin. Działania te prowadzone są ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej, kobiet w sytuacji niepowodzeń położniczych oraz wsparcia rodzin dzieci, u których zdiagnozowano „ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą ich życiu, która powstała w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu”. Ponadto do działań asystenta należy współpraca z innymi służbami z różnych systemów, w tym z podmiotami udzielającymi świadczeń zdrowotnych, pracującymi na rzecz kobiety w ciąży i jej rodziny.

W 2017 roku jedna rodzina skorzystała z usług asystenta rodziny w ramach w/w ustawy. W 2015 koszt utrzymania dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych wynosił 166 515 złotych, w 2016 – 134 122 złotych w 2017 -98 470 złote , w rodzinach zastępczych: w 2015 –83 707 złotych, w 2016 – 74 247 złotych, w 2017 -24 135 złotych.

W 2017 roku Gmina Stargard poniosła wydatki na opiekę i wychowanie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej na łączną kwotę 122 605 zł.

Jednym z obowiązków gminy jest rozwijanie gminnego zasobu mieszkaniowego. Na terenie gminy Stargard brak jest lokali socjalnych, z informacji wynika, że 3 rodziny oczekują na takie mieszkanie.

Gmina ma obowiązek udzielić schronienia i zapewnić posiłek osobom tego pozbawionym. Na terenie gminy nie ma schronisk dla bezdomnych, kierowani są oni do innych schronisk na terenie województwa zachodniopomorskiego. W 2017 roku w schroniskach przebywało 6 osób (w 2015-7 osób, w 2016 – 6 osób). Z innych świadczeń z pomocy społecznej z tytułu bezdomności w 2015 roku skorzystało 22 osoby, w 2016 roku – 17 osób a w 2017 roku – 14 osób.

Oceniając wystarczalność zasobów pomocy społecznej w gminie Stargard pod kątem istniejących potrzeb i problemów społecznych należy stwierdzić, że pozostają one na poziomie dobrym. Jednakże wymiar występujących problemów społecznych ukazuje konieczność stopniowego zwiększania środków na realizację nałożonych ustawowo zadań w obszarze pomocy społecznej oraz wspierania rodziny i pieczy zastępczej, a także dalszy rozwój działań ukierunkowanych na przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym, które mogą wystąpić w przyszłości. Nakładanie dodatkowych zadań i obowiązków na gminę oraz podejmowanie nowych inicjatyw w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, które są niezbędne, aby instytucja pomocy społecznej była skuteczna, efektywna i nowoczesna, wymagać będzie dodatkowych nakładów finansowych nie tylko na realizację zadań ustawowych, ale również na zatrudnienie dodatkowej kadry w celu prawidłowego funkcjonowania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz poprawę warunków lokalowych ośrodka.